

Afdelingen for erhvervsfaglige
uddannelser

Vester Voldgade 123
1552 København V.
Tlf. 3392 5600
Fax 3392 5666
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Redegørelse til Folketingets Uddannelses Udvalg vedrørende lov nr. 1223 af 27. december 2003 vedrørende ansættelsesaftaler af social- og sundhedshjælpere hos private leverandører af personlig og praktisk hjælp m.v.

25. april 2007
Sags nr.:
035.413.121

Med lov nr. 1223 af 27. december 2003 fik private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. fra 1. januar 2004 mulighed for at medvirke i uddannelsen af social- og sundhedshjælpere.

Loven blev vedtaget som en ændring af lov om de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og skal ses i sammenhæng med indførelsen af frit-valgsordningen, som trådte i kraft 1. januar 2003. Med frit-valgsordningen fik modtagere af personlig og praktisk hjælp m.v. mulighed for at vælge leverandør blandt de af kommunalbestyrelsen godkendte virksomheder.

Lov nr. 1223 indgår i regeringens lovovervågningsprogram, jf. bemærkninger til lovforslag L 31 af 9. oktober 2003. Heraf fremgår det, at lovændringen skal evalueres og på baggrund af denne evaluering skal der udarbejdes en redegørelse til Folketingets Uddannelsesudvalg i folketingsåret 06-07.

Evalueringen skal belyse, om private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. har fået adgang til at uddanne elever, således som loven havde til hensigt at give dem og klarlægge, og om der er behov for regeljusteringer.

Undervisningsministeriet har i efteråret 2006 bedt Danmarks Evalueringsinstitut evaluere af lovændringen.

Redegørelsen opregner resultaterne af evalueringen samt svarene på den høring af evalueringsrapporten, som er foretaget blandt de parter, som blev hørt ved lovforslagets fremsættelse i 2003.

Evalueringsrapporten ”Private leverandører i social- og sundhedshjælperuddannelsen”, EVA 2006, er vedlagt denne redegørelse.

Evalueringen og dens hovedresultater

Evalueringsens resultater bygger både på et kvantitativt og et kvalitativt materiale.

Evalueringsens hovedresultater viser, at

- på undersøgelsestidspunktet i efteråret 2006 havde 7 private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. social- og sundhedshjælperelever i praktik. Det svarer til 10 pct. af de leverandører, der er godkendt til specifikt at yde personlig pleje, og 2 pct. af det samlede antal godkendte leverandører af personlig og praktisk hjælp.
- 67 elever gennemførte på undersøgelsestidspunktet i efteråret 2006 hele eller dele af deres praktik hos en privat leverandør. Det svarer til 1 pct. af eleverne.
De 67 elever fordelte sig på følgende måde hos de 7 private leverandører:
 - 2 private leverandører havde indgået uddannelsesaftaler med i alt 31 elever og
 - 5 private leverandører havde varetaget praktikforløb for i alt 36 elever, der var ansat af de kommunale myndigheder. Disse private leverandører var således underleverandører af praktikpladser til kommunerne.
- 34 pct. af landets kommuner krævede i efteråret 2006, at eventuelle private leverandører stillede praktikpladser til rådighed for social- og sundhedshjælperelever.
- I én uddannelsesregion deltog en privat leverandør af praktisk og personlig hjælp mv. i styringen af uddannelserne som tilforordnet i amtets fællesbestyrelse.

Evalueringsens konkluderer:

- at det eksisterende regelgrundlag ikke udgør en barriere for de private leverandørers medvirken i uddannelsen af social- og sundhedshjælper
- at mere målrettet information om lovens muligheder kan øge de private leverandørers deltagelse i uddannelsen
- at elevtallet hos de private leverandører kan øges, hvis samarbejdet mellem de private aktører, sosu-skolerne og kommunerne udvikles.

Evalueringen konkluderer endvidere, at der kan ske en udvikling i de kommende år i retning mod, at flere private leverandører vil medvirke i gennemførelsen af uddannelsen:

- Siden fritvalgsordningen trådte i kraft, har der været en fortsat stigning i de private leverandørers markedsandele.
- De private leverandører bliver mere konsoliderede både i forhold til deres opgaver på markedet og i samarbejdet med skoler og kommuner.
- Der er tegn på, at de private leverandører i højere grad kommer til at deltage i de nye skolebestyrelser, end de hidtil har deltaget i fællesbestyrelserne.
- Flere af de private leverandører, der har deltaget i evalueringen, har konkrete planer om at gennemføre praktikforløb eller udvide antallet af elever.

Høringssvar

Evalueringen er udsendt til ekstern høring hos de parter, der blev hørt ved lovforslagets fremsættelse i 2003. En oversigt over hørte parter er vedlagt som bilag 1.

Der er indkommet 4 høringssvar fra:

- Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser
- Udvalget for de Grundlæggende social- og sundhedsuddannelser
- Landssammenslutningen for uddannelses- og erhvervsvejledere ved de grundlæggende social- og sundhedsuddannelse i Danmark
- Sundhedsstyrelsen

Socialministeriet har løbende været inddraget i udarbejdelsen af evalueringsrapporten og accepteret slutproduktet. De har derfor ikke indgivet høringssvar.

Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser og Sundhedsstyrelsen har ingen bemærkninger til evalueringen.

Udvalget for de Grundlæggende Social- og Sundhedsuddannelser finder det positivt, at evalueringen peger på behovet for et stærkere samarbejde mellem de private udbydere, kommunerne og skolerne. Udvalget er imidlertid forundret over, at evalueringen alene fokuserer på fritvalgs-ordningen og ikke inddrager de 50-55 % af ældreplejen, der handler om plejeboliger. Udvalget mener, at evalueringen derved overser de komplekse og krævende plejopgaver, der varetages af private plejcentre.

Undervisningsministeriets kommentar

Evalueringen har til formål at evaluere målopfyldelse og effekter af lov nr. 1223 af 27. december 2003. Denne lov handler udelukkende om at fremme private leverandørers deltagelse i uddannelsen af social- og sundhedshjælpere som følge af fritvalgs-ordningen og ikke om private leverandørers rolle i uddannelsen af grundlæggende social- og sundhedsfagligt personale i al almindelighed.

Landssammenslutningen for uddannelses- og erhvervsvejledere ved de grundlæggende social- og sundhedsuddannelse i Danmark

finder det væsentligt, at elever, der uddannes hos private leverandører, sikres et læringsmiljø med tilsvarende faglige udfordringer som elever i kommunal praktik. Landssammenslutningen finder det endvidere ønskeligt, at der etableres retningslinjer for, hvor stor en del af dimensioneringen i social- og sundhedshjælperuddannelsen, der kan/skal udnyttes af private leverandører, eller om elever ansat af private leverandører evt. kan ansættes udover den eksisterende dimensionering.

Undervisningsministeriets kommentar

De private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. skal godkendes som praktiksteder af social- og sundhedsskolernes bestyrelser efter samme procedurer og kriterier som offentlige praktiksteder.

Praktikpladser hos private leverandører indgår normalt i dimensioneringen af uddannelserne.

Den 28. februar 2007 fremlagde undervisningsministeren et forslag til fælles rammelov for erhvervsuddannelserne, de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser og landbrugsuddannelserne (L 173). Forslaget har følgende betydning på private leverandørers deltagelse i uddannelsen af det grundlæggende social- og sundhedsfaglige personale:

- De private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. vil kunne indgå uddannelsesaftaler med elever på såvel social- og sundhedshjælperuddannelsen, social- og sundhedsassistentuddannelsen og den pædagogiske grunduddannelse.
- De private leverandører vil skulle godkendes efter de samme regler som i dag gælder for praktikvirksomheder i erhvervsuddannelserne.
- Elever med en uddannelsesaftale med en privat virksomhed, som ikke har indgået en udliciteringsaftale med en offentlig myndighed om levering af pleje og personlig eller praktisk hjælp, vil få fri adgang til uddannelserne. Skolerne vil skulle optage disse elever ud over dimensioneringen.

Samlet set vurderes forslagene i L 173 at kunne styrke de private leverandørers deltagelse i uddannelsen af grundlæggende social- og sundhedspersonale

Undervisningsministerens samlede vurdering af lov nr. 1223 set i lyset af evalueringen og høringssvarene.

Evalueringen viser, at intentionerne bag lov nr. 1223 er blevet opfyldt. De private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. har siden den 1. januar 2004 haft rammerne til og som følge heraf også medvirket til uddannelsen af social- og sundhedshjælpere.

Der er tale om en ganske beskeden aktivitet. Aktivitetens omfang må imidlertid ses i lyset af de private leverandørers samlede udbredelse i det samlede pleje- og omsorgsarbejde inden for frit-valgsordningen.

Den private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. deltager i uddannelsen af social- og sundhedshjælpere i lige så stort omfang som private virksomheder i al almindelighed deltager i uddannelsen af lærlinge i erhvervsuddannelserne. Det svarer til 10 % af virksomhederne. Ifølge evalueringen vil flere private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. ansætte elever, blandt andet i takt med at virksomhederne bliver mere konsoliderede og vokser i størrelse.

Ved social- og sundhedsskolernes overgang til selveje den 1. januar 2007 er de private leverandører flere steder blevet inddraget i styringen af skolerne.

Jo flere elever de private leverandører ansætter og uddanner, des mere forventes de også at blive inddraget i skolernes bestyrelser og lokale uddannelsesudvalg. Dermed er skabt det forstærkede samarbejde mellem private leverandører, kommuner og social- og sundhedsskoler, som efter evalueringens vurdering er forudsætningen for, at antallet elever i privat ansættelse vil vokse.

Undervisningsministeriet finder, at lov nr. 1223 af 27. december 2003 i sig selv har givet private leverandører af praktisk og personlig hjælp mv. det handlerum for deltagelse i uddannelsen af social- og sundhedshjælpere, som var hensigten med loven. Vedtages L 173, vil de private leverandører få endnu bedre muligheder for at deltage i uddannelsen af hele det grundlæggende social- og sundhedsfaglige personale, således som det er redegjort for på s. 4.

Samlet vurderer Undervisningsministeriet derfor, at der ikke er grundlag for at foretage yderligere justeringer af lov nr.1223.

Bilag 1

Oversigt over parter, der er hørt om evalueringen af lov nr. 1223 af 27. december 2003 om ændring af lov om de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser (Ansættelsesaftaler for elever hos private leverandører af personlig og praktisk hjælp m.v.)

Danske regioner

Kommunernes Landsforening

FOA

3F

Udvalget for de Grundlæggende Social- og Sundhedsuddannelser

Rådet for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser

Socialministeriet

Sundhedsstyrelsen

Beskæftigelsesministeriet

Hovedstadens Sygehusfællesskab

Sosu-lederforeningen

Pædagogseminariernes Rektorforsamling

Bestyrelsesforeningen for SOSU-skolerne